

**Opinia do ustawy o zmianie ustawy o Rzeczniku Praw Dziecka oraz ustawy o
wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe
(druk nr 264)**

I. Cel i przedmiot ustawy

Przyjęta przez Sejm w dniu 3 października 2008 r. ustawa zawarta w druku senackim nr 264 stanowi w przeważającej części nowelizację ustawy z dnia 6 stycznia 2000 r. o Rzeczniku Praw Dziecka (Dz. U. Nr 6, poz. 69). Celem przyjętych uregulowań było wzmocnienie urzędu Rzecznika Praw Dziecka. Rozszerzenie jego uprawnień w stosunku do instytucji i organów państwowych i przysługujące mu instrumenty prawne, mają zapewnić skuteczne realizowanie ustawowych obowiązków należących do właściwości Rzecznika. Wprowadzono także doprecyzowanie dotyczące wymaganych kwalifikacji do pełnienia urzędu Rzecznika oraz zakazu zajmowania stanowisk, działalności oraz przynależności partyjnej. Wzmocniono jednocześnie ochronę stosunku pracy po zaprzestaniu pełnienia funkcji Rzecznika. Generalnie ustawa z dnia 6 stycznia 2000 r. o Rzeczniku Praw Dziecka, w przyjętym przez Sejm kształcie, została zmieniona w kierunku analogicznym do uregulowań ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147, z późn. zm.).

Zmiana ustawy z dnia 31 lipca 1981 r. o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe (Dz. U. Nr 20, poz. 101 z późn. zm.) stanowi konsekwencję wprowadzenia możliwości powołania zastępcy Rzecznika Praw Dziecka.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Projekt ustawy przyjętej przez Sejm w dniu 3 października 2008 r. stanowił przedłożenie poselskie. W Sejmie rozpatrywały go komisje: Edukacji, Nauki i Młodzieży oraz Polityki Społecznej i Rodziny. Po przeprowadzeniu pierwszego czytania w stosunku do projektu odbyło się wysłuchanie publiczne. Treść projektu została rozszerzona w stosunku do jego

tekstu pierwotnego, zgodnie jednak z deklarowanym w uzasadnieniu celem nowelizacji. Wprowadzono m. in. możliwość powołania zastępcy Rzecznika Praw Dziecka.

III. Uwagi szczegółowe

1. W kontekście art. 10 ust. 1 pkt 4 ustawy nowelizowanej należałoby zadać pytanie, czy celem ustawodawcy było upoważnienie Rzecznika Praw Dziecka, odmiennie niż Rzecznika Praw Obywatelskich, który może żądać wszczęcia postępowania przygotowawczego przez upoważnionego oskarżyciela w sprawach o przestępstwa ścigane z urzędu?
2. Uregulowanie art. 1 ust. 4 ustawy nowelizowanej, dotyczące wymogów w zakresie kwalifikacji osoby mającej pełnić funkcję Rzecznika Praw Dziecka wchodzi w życie zgodnie z art. 3 ustawy nowelizującej, tj. w trakcie kadencji obecnego Rzecznika. Brak przepisu przejściowego wskazującego jednoznacznie na intencję nowelizacji – czy ma dotyczyć obecnej, czy następnej kadencji. *Zasady techniki prawodawczej* wymagają precyzji i jednoznaczności w redagowaniu przepisów wpływających na stosunki powstałe podczas dotychczasowego obowiązywania ustawy (§ 30 *Zasad techniki prawodawczej*).

Bożena Langner

Główny legislator